

Format - Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen.

1. Wat is de aanleiding?

Pensioenuitvoerders hebben op grond van de pensioenwetgeving het recht om de waarde over te dragen van een pensioen onder de afkoopgrens ('klein pensioen') aan een andere pensioenuitvoerder indien deze zijn ontstaan als gevolg van baanwisseling. De Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hebben een aantal knelpunten uit de praktijk onder de aandacht gebracht. Hierop is toegezegd de bestaande wetgeving op twee punten aan te passen: 1) het recht op waardeoverdracht wordt uitgebreid naar alle kleine pensioenen, en 2) kleine nettopensioenen mogen worden afgekocht. Verder is gewenst een arbeidsvormneutraal fiscaal kader tot stand te brengen voor zogeheten 3^e pijler en 2^e pijler pensioenen. Om deze reden verbindt de fiscale regelgeving geen sancties meer aan afkoop van kleine nettolijfrenten, waarmee nettopensioen en nettolijfrenten wat afkoop betreft fiscaal gezien vergelijkbaarder worden behandeld.

2. Wie zijn betrokken?

Uitbreiding van het recht op waardeoverdracht van kleine pensioenen, invoering van het recht op afkoop van kleine nettopensioenen en afkoop nettolijfrente brengt in beginsel geen verandering met zich voor de kring van betrokkenen. Die kring bestond al uit: pensioenuitvoerders (pensioenfondsen, verzekeraars en premiepensioeninstellingen), het pensioenregister, aanbieders en de betreffende deelnemers. Immers, pensioenuitvoerders hebben nu al het recht op waardeoverdracht of afkoop. Alleen komen meer kleine pensioenen daarvoor in aanmerking. Bij de uitvoering van kleine nettopensioenen zijn nu al de deelnemer en de pensioenuitvoerder betrokken; bij afkoop, dat wil zeggen uitbetaling, komt daar geen verandering in. Bij afkoop van nettolijfrenten zijn de aanbieder en de betreffende gerechtigde nu ook al partij.

3. Wat is het probleem?

De pensioenwetgeving beperkt waardeoverdracht van kleine pensioenen tot kleine pensioenen ontstaan door baanwisseling. Andere ontstaansgronden vallen niet onder het recht op waardeoverdracht. Niet alle pensioenuitvoerders zijn in staat de ontstaansgrond van een klein pensioen in hun administratie vast te stellen. Zij kunnen dan niet of moeizaam gebruik maken van hun recht om bepaalde kleine pensioenen te mogen overdragen. De wet staat de afkoop van kleine nettopensioenen niet toe. Het moeten blijven beheren van zo'n klein nettopensioen kan echter leiden tot het interen op het opgebouwde vermogen indien en voor zover de rendementen de kosten niet meer goedmaken. Dat is niet in het belang van de betreffende deelnemer; beter is het dat de pensioenuitvoerder deze waarde kan uitbetalen, waardoor het interen niet meer plaatsvindt en het vermogen behouden blijft als bestedingsmogelijkheid voor pensioen. Voor wat betreft afkoop nettolijfrente is de bedoeling de gerechtigde tot een kleine nettolijfrente bij afkoop fiscaal niet in een nadeliger positie te willen brengen dan een deelnemer aan een kleine nettopensioen die instemt met afkoop.

4. Wat is het doel?

Het doel is dat pensioenuitvoerders alle kleine pensioenen kunnen overdragen en daarmee laten samenvoegen met andere pensioenen, die de deelnemers elders opbouwen. Deze samenvoeging verkleint het risico op afkoop op pensioendatum indien daardoor de pensioenen boven de afkoopgrens komen. Tegelijkertijd kan de overdragende pensioenuitvoerder zijn kosten verlagen als deze de overgedragen kleine pensioenen niet meer hoeft te administreren. De afkoop van kleine nettopensioenen heeft als doel het voorkomen dat de betreffende deelnemer inteert op het opgebouwde vermogen. Het zonder fiscale sancties kunnen afkopen van een kleine nettolijfrente heeft tot doel dat de betreffende gerechtigde in dezelfde fiscale positie komt als een deelnemer die instemt met afkoop van zijn of haar klein nettopensioen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Alleen een wetwijziging kan de twee knelpunten wegnemen waardoor pensioenuitvoerders respectievelijk nu slechts in beperkte mate waardeoverdracht kunnen doen van kleine pensioenen en kleine nettopensioenen niet kunnen afkopen. Hetzelfde geldt voor nettolijfrente: alleen de wetgever kan zorgen voor een arbeidsvormneutraal fiscaal kader bij afkoop van kleine nettolijfrente ten opzichte van afkoop van een klein nettopensioen.

6. Wat is het beste instrument?

Een gerichte wetwijziging, waardoor de ontstaansgrond van een klein pensioen er niet meer toe doet, leidt ertoe dat de pensioenuitvoerder alle kleine pensioenen kan overdragen. Hetzelfde geldt voor de afkoop van klein nettopensioen: door invoering van het recht op afkoop kan de pensioenuitvoerder handelen in het belang van de betreffende deelnemer. Voor wat de nettolijfrente wordt verwezen naar onderdeel 5.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Pensioenuitvoerders ervaren nu een knelpunt in de waardeoverdracht van kleine pensioenen. Dit wetsvoorstel neemt dat knelpunt weg. Voor het al bestaande recht op waardeoverdracht van kleine pensioenen komen alle kleine pensioenen in aanmerking en niet alleen die ontstaan door baanwisseling. Pensioenuitvoerders, die het uitgebreide recht op waardeoverdracht willen gebruiken, kunnen straks meer kleine pensioenen automatisch overdragen. Het pensioenregister krijgt meer verzoeken om een match te vinden met een andere pensioenuitvoerder. En meer burgers met een klein pensioen merken dat hun pensioenuitvoerders hun pensioenen samenvoegt. Hierdoor is de kans groter dat hun pensioen boven de afkoopgrens komt en daarmee de pensioenbestemming behoudt. De invoering van het recht op afkoop van kleine nettopensioen voorkomt uitholling van de opgebouwde waarde door beleggings- en/of administratiekosten. Afkoop van een nettopensioen betekent weliswaar dat de formele pensioenbestemming verloren gaat, maar de economische waarde blijft behouden. Voor kleine nettolijfrenten geldt dat de betreffende gerechtigde geen fiscale sanctie krijgt bij afkoop.